

ความตระหนักถึงความปลอดภัยในการทำงานส่งผลต่อพฤติกรรม ความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการ บริษัทในเครือโพลิโฟม จำกัด

SAFETY AWARENESS EFFECTE ON SAFETY BEHAVIOR IN WORK OF OPERATION WORKERS OF POLYFOAM GROUP CO., LTD.

ปริญญ์ สุตอารมย์^{1*} และวสุธิดา นุริตมนต์²
Parinya Sutarrom, and Wasutida Nurittamont

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการ บริษัทในเครือโพลิโฟม จำกัด ตามลักษณะประชากรศาสตร์ 2) ศึกษาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความตระหนักถึงความปลอดภัย และพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการ บริษัทในเครือโพลิโฟม จำกัด และ 3) ศึกษาอิทธิพลความตระหนักถึงความปลอดภัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการบริษัทในเครือโพลิโฟม จำกัด กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ พนักงานระดับปฏิบัติการ บริษัทในเครือโพลิโฟม จำกัด จำนวน 207 คน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้สถิติเชิงวิเคราะห์หาค่า t - test ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One - Way ANOVA) และใช้การวิเคราะห์ความถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ที่ระดับนัยสำคัญ .01

ผลการศึกษาพบว่า พนักงานระดับปฏิบัติการ บริษัทในเครือโพลิโฟม จำกัด ที่มีลักษณะประชากรศาสตร์ จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน การได้รับการอบรมความปลอดภัย และการประสบอุบัติเหตุในการทำงานที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการไม่แตกต่างกัน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความตระหนักถึงความปลอดภัย พบว่า ด้านการปฏิบัติงาน ด้านเครื่องมือ อุปกรณ์ในการทำงาน และด้านสภาพแวดล้อมในการทำงานอยู่ในระดับมากที่สุด และพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนความตระหนักถึงความปลอดภัย พบว่า ด้านการปฏิบัติงาน ด้านเครื่องมือ อุปกรณ์ในการทำงาน และด้านสภาพแวดล้อมในการทำงานส่งผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัย

¹หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ คณะบริหารธุรกิจและเทคโนโลยีสารสนเทศ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ พระนครศรีอยุธยา

*ผู้นิพนธ์ประสานงาน E-mail: parinya531@gmail.com

ในการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการ ผลการศึกษาครั้งนี้สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการลดอุบัติเหตุในการทำงาน และสร้างพฤติกรรมความปลอดภัยสำหรับผู้ปฏิบัติงานระดับปฏิบัติการของบริษัทในเครือโพลิโฟม จำกัด

คำสำคัญ: ความตระหนักถึงความปลอดภัย พฤติกรรมความปลอดภัย

ABSTRACT

This research aims to 1) compare their safety behavior in working of the workers in operation level of Poly Foam Group Co., Ltd.; by the demographic characteristics 2) study the level of opinions related to safety awareness and safety behavior in working of the workers in operation level of Poly Foam Group Co., Ltd., and 3) study the influence on safety awareness and safety behavior in working of the workers in operation level of Poly Foam Group Co., Ltd. The sample consisted of 207 workers of Poly Foam Group Co., Ltd., using the software package for statistical analysis, frequency, percentage, mean, and standard deviation. The analytical statistic was used to find the value of t - test and one - way ANOVA, and multiple regression analysis was used at the significance level of .01

This study indicated that workers in operation level of the Poly Foam Group Co., Ltd., whose demographic characteristics categorized according to gender, age, education level, working experience, safety training, and accident in work were different had no difference in the occupational safety behaviors of the workers in operation level. For the In regards to the opinion about the safety awareness, it was found on the operational side that tools, working devices, and working environment are at the highest level. Meanwhile, the safety behavior at work is at the highest level. For the safety awareness, it was found on the operational side that tools, working devices, and working environment affected the safety behavior of the workers in operation level. This study result can be used as a guideline to reduce the accident in work and create the safety behavior for the operators in operation level of Poly Foam Group Co., Ltd.

Keywords: Safety Awareness, Safety Behavior

บทนำ

การมุ่งพัฒนาประเทศเข้าสู่ประเทศอุตสาหกรรม ทำให้ภาคอุตสาหกรรมมีแนวโน้มขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และมีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศมากยิ่งขึ้น ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และชีวิตความเป็นอยู่ของคนไทยอย่างมาก ทำให้ผู้คนส่วนใหญ่มุ่งหน้า

เข้าสู่โรงงานอุตสาหกรรม เพื่อหาทางทำทั้งผลิตสินค้าเพื่อขายในประเทศ และส่งออกต่างประเทศ ส่งผลให้เกิดรายได้ และพัฒนาเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง

อย่างไรก็ตาม การมุ่งพัฒนาภาคอุตสาหกรรมแม้จะทำให้เกิดความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ แต่หากขาดการควบคุมดูแลที่เหมาะสมในการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงงาน ย่อมมีผลโดยตรงต่อความปลอดภัยในการทำงานไม่ว่าจะเป็นการเกิดอุบัติเหตุ การบาดเจ็บ พิการ เสียชีวิต และโรคที่เกี่ยวข้องเนื่องจากการทำงาน ซึ่งการนำเอาเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในกระบวนการผลิตทั้งในส่วน of เครื่องมือ เครื่องจักร และอุปกรณ์ เพื่อให้สามารถผลิตได้ตามความต้องการของลูกค้าทำให้มีความจำเป็นที่พนักงานจะต้องใช้เครื่องมือ เครื่องจักร และอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการผลิตเหล่านั้นได้อย่างถูกต้อง เพราะหากใช้งานไม่ถูกวิธี เนื่องจากขาดความรู้ความเข้าใจ และไม่สนใจเรื่องความปลอดภัยในการทำงานมีโอกาสที่จะได้รับอันตรายจากการทำงาน และก่อให้เกิดความเสียหายต่อพนักงานส่งผลโดยตรงต่อบริษัทให้เกิดความสูญเสียในด้านต้นทุน และผลกำไรจากการผลิต มีผลกระทบต่อชื่อเสียงของบริษัท ดังนั้น การให้ความรู้ ความเข้าใจเสริมสร้างความปลอดภัยในการทำงาน จึงเป็นเรื่องที่ต้องให้ความสำคัญ และตระหนักถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจากการทำงาน โดยต้องจัดให้มีมาตรฐานในการบริหารจัดการด้านความปลอดภัยในการทำงานที่ดีเพิ่มขึ้น เพื่อให้เกิดความปลอดภัยในการทำงาน (เสาวนีย์ เผ่าเมือง, 2554) ซึ่งสาเหตุการเกิดอุบัติเหตุส่วนใหญ่เกิดขึ้นจากความผิดพลาดจากการทำงานของผู้ปฏิบัติงาน รวมไปถึงเกิดจากเครื่องมือ อุปกรณ์ที่มีสภาพชำรุด หรือการเสื่อมสภาพในการใช้งาน และสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ไม่เหมาะสมต่อการทำงาน ดังนั้น เพื่อให้เกิดความปลอดภัยในการทำงานของผู้ปฏิบัติงานต้องอบรมให้ความรู้ในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ และสร้างวัฒนธรรมองค์กร เพื่อให้เกิดความปลอดภัยในการทำงาน (ภูติท เตชาติวัฒน์, 2555)

ทั้งนี้ การทำงานในแต่ละองค์กรย่อมมีความปลอดภัยในการทำงานที่ต่างกันขึ้นอยู่กับการบริหารจัดการเรื่องความปลอดภัยอาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการดำเนินกิจการให้เกิดความปลอดภัยในการทำงาน คือ ความตระหนักถึงความปลอดภัยในการทำงาน เพื่อให้เกิดพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานในองค์กรเพิ่มขึ้น ทำให้ผลผลิตเพิ่มขึ้น ต้นทุน การผลิตลดลง กำไรมากขึ้น และลดความสูญเสียจากการเกิดอุบัติเหตุในการทำงาน (วิฑูรย์ สิมะโชคดี และวีรพงศ์ เฉลิมจิระรัตน์, 2547) ดังนั้น ความตระหนักถึงความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานเป็นสิ่งสำคัญที่จะเป็นภูมิคุ้มกันช่วยควบคุมการบริหารจัดการขององค์กรให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และควรเสริมสร้างความตระหนักที่ถูกต้องทั่วถึงสู่พนักงานในองค์กรทุกคนทุกระดับ เนื่องจาก ความเสียหายที่เกิดขึ้นย่อมส่งผลกระทบต่อลูกค้า ภาพลักษณ์องค์กร และพนักงาน

สำหรับ บริษัทในเครือโพลิโพล จำกัด ผลิตและจำหน่ายโพลีเมอร์ภัณฑ์ที่มีการนำเอาเทคโนโลยี เครื่องมือเครื่องจักร และอุปกรณ์ต่าง ๆ มาใช้ในการผลิต ซึ่งบริษัทได้นำมาตรฐานสากลในการบริหาร และการจัดการด้านความปลอดภัยอาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน และมาตรฐาน ISO : 9001 : 2015 ในการบริหารจัดการโดยให้ความสำคัญต่อปัญหาด้านความปลอดภัยในการทำงาน จากการศึกษาข้อมูลสถิติการประสบอุบัติเหตุ หรือการเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงาน

ในช่วงปี พ.ศ. 2557-2559 พบว่า บริษัทมีผู้ประสบอุบัติเหตุเกิดขึ้นในการทำงาน ปี พ.ศ. 2557 จำนวน 21 คน ปี พ.ศ. 2558 จำนวน 38 คน และปี พ.ศ. 2559 จำนวน 40 คน แสดงให้เห็นว่ามีการประสบอุบัติเหตุมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และสูงขึ้นในทุก ๆ ปี ส่งผลทำให้เกิดความสูญเสีย ซึ่งการประสบอุบัติเหตุในการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการนั้นมีความสำคัญต่อกระบวนการผลิตอย่างมาก หากมีผู้ประสบอุบัติเหตุในการทำงาน ถ้าขาดพนักงานในตำแหน่งนั้นและไม่มีพนักงานทดแทนจะทำให้กระบวนการผลิตหยุดชะงักลงไม่สามารถที่จะผลิตงานได้ ส่งผลกระทบถึงต้นทุน ผลกำไร ค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลในการประสบอุบัติเหตุ และการปรับปรุงซ่อมแซมเครื่องมือ เครื่องจักร และอุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความปลอดภัยต่อการทำงาน ดังนั้น การประสบอุบัติเหตุในการทำงาน ซึ่งมีสาเหตุสำคัญเกิดจากพนักงานยังขาดความรู้ความเข้าใจละเอียด และขาดการมีส่วนร่วมในกิจกรรมส่งเสริมความปลอดภัย ตลอดจนขาดทัศนคติที่ถูกต้องจากผู้ปฏิบัติงานในเรื่องความปลอดภัยในการทำงานที่ถูกต้อง และปลอดภัยอย่างแท้จริง การมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงาน เมื่อผู้ปฏิบัติงานมีความรู้ความเข้าใจตระหนักถึงความปลอดภัยในการทำงาน ทำให้ผู้ปฏิบัติงานมีพฤติกรรมที่ปลอดภัยที่ดีต่อการทำงาน ทำให้ผลผลิตเพิ่มขึ้น ต้นทุนการผลิตลดลง กำไรมากขึ้น และลดความสูญเสียจากการประสบอุบัติเหตุจากการทำงาน (สุชาติพิทย์ รองสวัสดิ์, 2555)

จากความเป็นมา และความสำคัญของปัญหาที่กล่าวในข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความตระหนักถึงความปลอดภัยส่งผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการ บริษัทในเครือโปลิโอพม จำกัด โดยศึกษาความคิดเห็นของพนักงานระดับปฏิบัติการที่ปฏิบัติงานในฝ่ายผลิต เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารจัดการเรื่องความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน การส่งเสริมป้องกันลดสถิติการประสบอุบัติเหตุในการทำงาน การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่ดีต่อการปฏิบัติงานจะเป็นประโยชน์กับผู้ปฏิบัติงาน และบริษัท

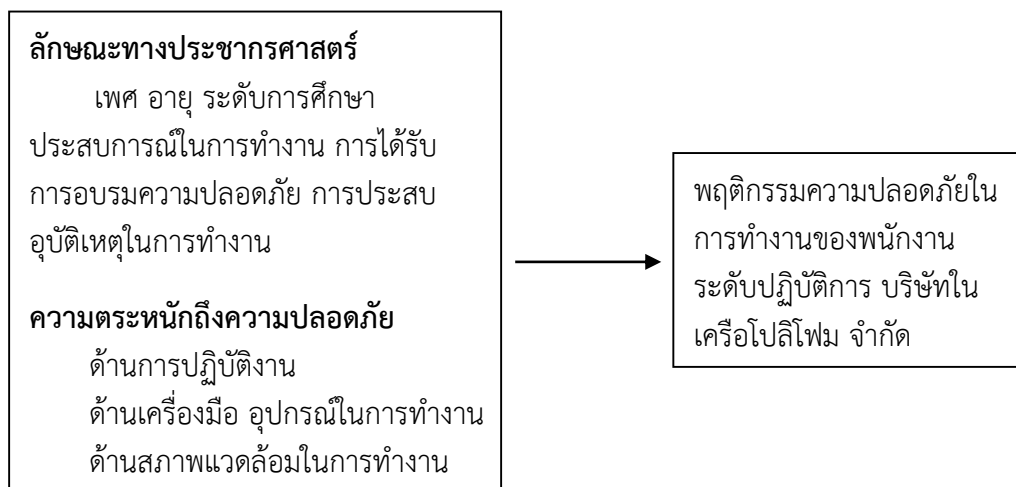
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการ บริษัทในเครือโปลิโอพม จำกัด ตามลักษณะประชากรศาสตร์
2. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นความตระหนักด้านความปลอดภัยปลอดภัยและพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการ บริษัทในเครือโปลิโอพม จำกัด
3. เพื่อศึกษาอิทธิพลความตระหนักถึงความปลอดภัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการ บริษัทในเครือโปลิโอพม จำกัด

สมมติฐานของการวิจัย

1. เปรียบเทียบพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการ บริษัทในเครือโปลิโอพม จำกัด ตามลักษณะประชากรศาสตร์
2. ความตระหนักถึงความปลอดภัยส่งผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการ บริษัทในเครือโปลิโอพม จำกัด

กรอบแนวคิด

ที่มา: Firenze (1973)

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ พนักงานระดับปฏิบัติการ บริษัทในเครือโพลิโพล จำกัด จำนวน 427 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 7 กันยายน พ.ศ. 2559 งานข้อมูลฝ่ายทรัพยากรบุคคล) โดยใช้วิธีการสุ่มโดยอาศัยความน่าจะเป็น (Probability Sampling) ด้วยวิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเลือกระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และกำหนดความคลาดเคลื่อนร้อยละ 0.5 และใช้วิธีการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสูตร (Yamane, 1973) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 207 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามที่สร้างขึ้นจากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร และตำราที่เกี่ยวข้อง ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารการวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยพิจารณาถึงรายละเอียดต่าง ๆ เพื่อให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่กำหนดไว้ ประกอบไปด้วย 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อสำรวจข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน การได้รับการอบรมความปลอดภัย และการประสบอุบัติเหตุในการทำงาน ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายปิด

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความตระหนักถึงความปลอดภัย ด้วยวิธีการตอบแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ ประกอบด้วย ด้านการปฏิบัติงาน ด้านเครื่องมือ อุปกรณ์ในการทำงาน และด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการ บริษัทในเครือโอปอล จำกัด ด้วยวิธีการตอบแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย ลักษณะของแบบสอบถามเป็นคำถามปลายเปิดโดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ

3. การพัฒนา และควบคุมคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยทำการตรวจสอบความถูกต้อง และความน่าเชื่อถือของแบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บข้อมูลที่ได้จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหา และความชัดเจนของคำถามเพื่อหาความเที่ยงตรงของเนื้อหาในแบบสอบถามด้วยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC เท่ากับ 0.93 นำแบบสอบถามผ่านการทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability test) ทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน โดยใช้วิธีทดสอบของ Cronbach's Alpha ได้ค่าอยู่ระหว่าง 0.78 - 0.86 ซึ่งแบบทดสอบมีความน่าเชื่อถือเพียงพอสามารถนำแบบทดสอบนั้นมาเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลเพื่อนำมาใช้ในการทำวิจัยได้

4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน การได้รับการอบรมความปลอดภัย และการประสบอุบัติเหตุในการทำงาน สถิติที่ใช้ ได้แก่ ความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percent) สำหรับการวิเคราะห์ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

2. การวิเคราะห์ระดับระดับความคิดเห็นความตระหนักถึงความปลอดภัย และพฤติกรรมการความปลอดภัยในการทำงาน สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4.2 สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics)

1. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้น และตัวแปรตาม สถิติที่ใช้ คือ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Correlation Coefficient) เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร (บุญใจ ศรีสถิตยน์รากูร, 2553)

2. การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวแปร 2 กลุ่ม โดยใช้สถิติ Independent Sample t- test และวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของกลุ่มตัวแปรที่มากกว่า 2 กลุ่ม โดยใช้สถิติ One - Way ANOVA

4.3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์หลายตัวแปร (Multiple Regression Analysis) เป็นวิธีการทางสถิติที่จะอธิบายความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม โดยใช้สถิติถดถอยพหุคูณ Multiple Regression Analysis หรือการถดถอยพหุแบบ Enter เพื่อเป็นการทดสอบสมมติฐานด้วยการวิเคราะห์ความตระหนักถึงความปลอดภัยในการทำงานที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการ

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 207 คน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 20-30 ปี จำนวน 133 คน ระดับการศึกษาสูงสุดอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. จำนวน 68 คน ประสบการณ์ในการทำงาน 1-5 ปี จำนวน 80 คน ส่วนใหญ่ได้รับการอบรมความปลอดภัย จำนวน 184 คน และไม่เคยประสบอุบัติเหตุในการทำงาน จำนวน 152 คน

ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความตระหนักด้านความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการ บริษัทในเครือโพลิโพล จำกัด จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 207 คน ประกอบด้วย ด้านการปฏิบัติงาน ด้านเครื่องมือ อุปกรณ์ในการทำงาน และด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.60 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีระดับความคิดเห็นในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ คือ ด้านการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.43 ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.41 และด้านเครื่องมือ อุปกรณ์ในการทำงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ลักษณะประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการ บริษัทในเครือโพลิโพล จำกัด พบว่า ประชากรศาสตร์ด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน การได้รับการอบรมเรื่องความปลอดภัย และการประสบอุบัติเหตุในการทำงานส่งผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการ บริษัทในเครือโพลิโพล จำกัด ไม่แตกต่างกัน

ผลการวิเคราะห์ความตระหนักถึงความปลอดภัย ประกอบด้วย ด้านการปฏิบัติงาน ด้านเครื่องมือ อุปกรณ์ และด้านสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการ บริษัทในเครือโพลิโพล จำกัด ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์อิทธิพลความตระหนักถึงความปลอดภัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการ บริษัทในเครือโพลิโพล จำกัด

ความตระหนักถึงความปลอดภัย	พฤติกรรมความปลอดภัย		t	p - value
	สัมประสิทธิ์การถดถอย	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน		
	(β)			
ค่าคงที่ (a)	1.54	0.26	5.94	0.00***
1. ด้านการปฏิบัติงาน	0.80	0.06	13.1	0.00***
2. ด้านเครื่องมือ อุปกรณ์	0.18	0.05	3.65	0.00***
3. ด้านสภาพแวดล้อม	0.21	0.07	2.88	0.04**
R = 0.74 R ² = 0.55 Adjusted R ² = 0.54 SEE = 0.41 F = 83.98				

จากตารางที่ 1 แสดงผลการวิเคราะห์ความตระหนักถึงความปลอดภัยด้านการปฏิบัติงาน มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการ บริษัทในเครือโพลิโพลี จำกัด เท่ากับ ($\beta = 0.80, p < 0.01$) ยอมรับสมมติฐานที่ 2.1 ความตระหนักถึงความปลอดภัยด้านเครื่องมือ และอุปกรณ์ในการทำงานมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการ บริษัทในเครือโพลิโพลี จำกัด เท่ากับ ($\beta = 0.18, p < 0.01$) ยอมรับสมมติฐานที่ 2.2 ความตระหนักถึงความปลอดภัยด้านสภาพแวดล้อมในการทำงานมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการ บริษัทในเครือโพลิโพลี จำกัด เท่ากับ ($\beta = 0.21, p < 0.05$) ยอมรับสมมติฐานที่ 2.3

อภิปรายผลการวิจัย

1. การเปรียบเทียบพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการ บริษัทในเครือโพลิโพลี จำกัด ตามลักษณะประชากรศาสตร์

จากผลการศึกษา พบว่า ลักษณะประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกันที่จำแนกตามเพศ อายุ การศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน การได้รับการอบรมความปลอดภัย และการประสบอุบัติเหตุในการทำงานที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการ บริษัทในเครือโพลิโพลี จำกัด ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธานน ธนนต์สินธร (2557) พบว่า พนักงานระดับปฏิบัติการมีการรับรู้ด้านความปลอดภัยปัจจัยด้านเพศที่แตกต่างกันส่งผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยของพนักงาน ไม่แตกต่างกัน เนื่องจากเพศชายหรือเพศหญิงที่ปฏิบัติงานต่างได้รับการดูแลจากบริษัทอย่างเท่าเทียมกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ จักรพงศ์ เอกาพันธ์ (2551) พบว่า ปัจจัยด้านอายุแตกต่างกันส่งผลต่อพฤติกรรมการทำงาน of พนักงาน ไม่แตกต่างกัน เนื่องจากพนักงานต่างได้รับการปฏิบัติตามหน้าที่อย่างเหมาะสมและเท่าเทียมกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐกิตติ์ วัฒนพันธ์ (2549) พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้านการศึกษาที่แตกต่างกันส่งผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน ไม่แตกต่างกัน เนื่องจากพนักงานมีระดับการศึกษาอยู่ในระดับใดก็ตาม มีโอกาสที่จะได้รับความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยเท่าเทียมกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ อนุวรรธก์ แสนตรี (2556) พบว่า ประสบการณ์ในการทำงานของพนักงานที่แตกต่างกันส่งผลต่อพฤติกรรมในการทำงาน ไม่แตกต่างกัน เนื่องจากมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบในการทำงานให้มีความเหมาะสมกับพนักงานสามารถที่ปฏิบัติงานได้เท่าเทียมกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธานน ธนนต์สินธร (2557) พบว่า พนักงานระดับปฏิบัติการได้รับการอบรมความปลอดภัยที่แตกต่างกันส่งผลต่อพฤติกรรมการทำงาน ไม่แตกต่างกัน เนื่องจากพนักงานได้รับการอบรมอย่างสม่ำเสมอเท่าเทียมกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธานน ธนนต์สินธร (2557) พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้านการประสบอุบัติเหตุในการทำงานของพนักงานไม่มีผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน เนื่องจากบริษัทมีกฎระเบียบ ขั้นตอนการปฏิบัติงาน เท่าเทียมกัน

2. ความตระหนักถึงความปลอดภัยส่งผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการ บริษัทในเครือโพลิโพลี จำกัด ดังนี้

ความตระหนักถึงความปลอดภัยด้านการปฏิบัติงานส่งผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการ บริษัทในเครือโพลิโพลี จำกัด ผลการศึกษาพบว่า

พนักงานสามารถปฏิบัติงานได้อย่างปลอดภัยจะต้องทำความเข้าใจถึงขั้นตอนวิธีการปฏิบัติงาน และต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับตามมาตรฐานในเรื่องความปลอดภัยในการทำงานอย่างเคร่งครัด และหากมีการหมุนเปลี่ยนตำแหน่งหน้าที่ในการทำงาน หรือการเปลี่ยนแปลงเครื่องจักร อุปกรณ์ในกระบวนการผลิตจะต้องได้รับการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถ และเพิ่มพูนทักษะการปฏิบัติงาน และต้องคำนึงถึงการแต่งกายให้รัดกุมเหมาะสมกับลักษณะงานตลอดระยะเวลาปฏิบัติงาน เมื่อปฏิบัติงานในพื้นที่เสี่ยงต่อการประสบอุบัติเหตุในการทำงานจะต้องสวมใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลมาใช้เพื่อช่วยป้องกันอวัยวะของร่างกายไม่ให้เกิดอันตรายที่อาจเกิดขึ้น ในขณะที่ปฏิบัติงานให้เหมาะสมตลอดเวลาในการปฏิบัติงานตามที่บริษัทได้จัดหาไว้ให้ และความปลอดภัยในการทำงานที่เกิดขึ้นเกิดจากผู้ปฏิบัติงานปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการทำงานในทางที่ดีขึ้น ดังนั้น ความตระหนักถึงความปลอดภัยด้านการปฏิบัติงานจึงส่งผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการ บริษัทในเครือโปลิโพล จำกัด สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรดา ลัดลอย (2557) และสุรียา กอพู (2554) พบว่า การตระหนักถึงความปลอดภัยในการทำงานด้านการปฏิบัติงานส่งผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงาน

ความตระหนักถึงความปลอดภัยด้านเครื่องมือ อุปกรณ์ในการทำงานส่งผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานของพนักงานระดับปฏิบัติการ บริษัทในเครือโปลิโพล จำกัด ผลการศึกษาพบว่า พนักงานให้ความสำคัญต่อความปลอดภัยในการทำงาน และมีการทบทวนคู่มือเพื่อทำความเข้าใจขั้นตอนวิธีการปฏิบัติงานการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ในการทำงานอย่างถูกต้องเพื่อความปลอดภัยในการปฏิบัติงานนั้นจะต้องคำนึงถึงความปลอดภัยเป็นอันดับแรก และจำเป็นอย่างยิ่งก่อนเริ่มลงมือปฏิบัติงานต้องมีการตรวจสอบเครื่องมือ อุปกรณ์ทุกชนิดให้อยู่ในสภาพที่ปลอดภัย และเมื่อพบเห็นเครื่องมือ อุปกรณ์ชำรุดเสียหาย หรือไม่พร้อมต่อการใช้งานให้แจ้งหัวหน้างาน หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทราบทุกครั้ง เพื่อการดูแลบำรุงรักษาเครื่องมือ อุปกรณ์ในการทำงานจำเป็นต้องมีการบำรุงรักษาอยู่ตลอดเวลาให้มีประสิทธิภาพพร้อมใช้งาน และปลอดภัยในการปฏิบัติงานเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องหลีกเลี่ยงการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ที่ไม่เหมาะสม หรือผิดประเภทการใช้งาน เพื่อความปลอดภัยในการทำงานทุกครั้ง จึงทำให้พนักงานมีพฤติกรรมการทำงานที่ปลอดภัยในการทำงานเพิ่มมากขึ้น ดังนั้น ความตระหนักถึงความปลอดภัยด้านเครื่องมือ อุปกรณ์ในการทำงานจึงส่งผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการ บริษัทในเครือโปลิโพล จำกัด สอดคล้องงานกับงานวิจัยของ เนาวรัตน์ ชามประโคน (2551) และ นววิธ จิตต์วรไกร (2554) พบว่า ปัจจัยด้านเครื่องมือ อุปกรณ์ในการทำงานมีผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการฝ่ายผลิต

ความตระหนักถึงความปลอดภัยด้านสภาพแวดล้อมในการทำงานส่งผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการ บริษัทในเครือโปลิโพล จำกัด ผลการศึกษาพบว่า เนื่องจากสภาพแวดล้อมในการทำงานมีบทบาทสำคัญต่อการผลิตอย่างมากหากเกิดความผิดพลาด หรือผลกระทบที่เกิดจากสภาพแวดล้อมในการทำงาน ซึ่งจะทำให้เกิดความเสียหายต่อผู้ปฏิบัติงานเครื่องมือ อุปกรณ์ในการทำงานและผู้ปฏิบัติงานควรให้ความสำคัญต่อพื้นที่ในการปฏิบัติงาน และจำเป็นอย่างยิ่งต้องดูแลทำความสะอาดพื้นที่ปฏิบัติงานรวมถึงเครื่องมือ

อุปกรณ์ทุกชนิดให้มีความสะอาดพร้อมก่อนการลงมือปฏิบัติงานทุกครั้ง หลังใช้งานเสร็จจัดเก็บเครื่องมือ อุปกรณ์ ในการใช้งานเข้าที่ให้เรียบร้อยมิดชิด โดยรอบพื้นที่ปฏิบัติงานต้องไม่คับแคบ และเหมาะสมไม่เสี่ยง ต่อการเกิดอุบัติเหตุ และไม่มีสิ่งของกีดขวางการปฏิบัติงาน และมีแสงสว่างที่เพียงพอ อากาศถ่ายเทได้สะดวกเหมาะสมต่อการปฏิบัติงาน จึงทำให้พนักงานเกิดพฤติกรรมที่ปลอดภัยในการทำงานที่เพิ่มขึ้น ดังนั้น ความตระหนักถึงความปลอดภัยด้านสภาพแวดล้อมในการทำงานจึงส่งผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการ บริษัท ในเครือโพลิโฟอร์ม จำกัด สอดคล้องกับงานวิจัยของ เนาวรัตน์ ชามประโคน (2551) และศิริณี ศรีวรรณวิทย์ (2554) พบว่า ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในการทำงานมีผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากงานวิจัย

1. ด้านการปฏิบัติงานที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน องค์กรควรให้ความสำคัญ ซึ่งจะเป็นแนวทางสำหรับผู้ปฏิบัติงานในการเสริมสร้างจิตสำนึกให้พนักงานตระหนักถึงการทำงานอย่างปลอดภัยในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่ไม่ปลอดภัยในการทำงาน โดยอาศัยความร่วมมือทั้งฝ่ายบริหาร และพนักงานเพื่อร่วมกันดำเนินการสามารถกระตุ้นให้พนักงานเกิดความตื่นตัวในเรื่องความปลอดภัย และเปิดโอกาสให้พนักงานมีส่วนร่วมในเรื่องความปลอดภัยในการทำงาน และอำนวยความสะดวกต่อผู้ปฏิบัติงานในการทำงาน ซึ่งจะส่งผลทำให้พนักงานเกิดความตระหนักถึงความปลอดภัยในการทำงานเพิ่มขึ้น และมีพฤติกรรมที่ดีในการปฏิบัติงานเพิ่มขึ้น
2. ด้านเครื่องมือ อุปกรณ์ในการทำงานส่งผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน ควรกำหนดมาตรการเกี่ยวกับการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ที่เหมาะสมกับประเภทของงาน เพื่อให้พนักงานตระหนักถึงการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์อย่างถูกต้อง ทั้งนี้เพื่อลดอุบัติเหตุ และการป้องกันความเสี่ยงจากอันตรายในการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ที่ไม่เหมาะสมหรือผิดประเภทการใช้งาน
3. ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงานส่งผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน ผู้บริหารควรปลูกฝังความปลอดภัยเกี่ยวกับการทำงานในบริเวณที่มีความเสี่ยงสูงหรือบริเวณพื้นที่ที่มีความคับแคบที่เสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุในการทำงาน ทั้งนี้เพื่อให้พนักงานเห็นความสำคัญ และมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ที่ส่งเสริมความปลอดภัยในการทำงานมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

1. ในการศึกษาครั้งต่อไปควรทำการศึกษาความตระหนักถึงความปลอดภัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานขององค์กรอื่น ๆ ที่ประสบความสำเร็จ เพื่อนำมาเปรียบเทียบกับลักษณะปัจจัยแต่ละด้าน และหาแนวทางในการปรับปรุง หรือเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการด้านความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานให้ดียิ่งขึ้น
2. ควรศึกษาปัจจัยในด้านอื่น ๆ ที่มีผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานเพิ่มเติม เพื่อที่จะนำปัจจัย เหล่านั้นมากำหนดเป็นแนวทางในการป้องกัน ควบคุม หรือกำหนดเป็นนโยบาย

ในการเสริมสร้างพฤติกรรมความปลอดภัยให้กับพนักงานเพื่อให้เกิดความปลอดภัยในการทำงาน และมีประสิทธิภาพในองค์กรเพิ่มขึ้น

3. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่กระตุ้นเพื่อให้ทุกฝ่ายมีจิตสำนึกตระหนักให้ความสำคัญและความเข้าใจต่อความเสี่ยงของแต่ละด้านให้มีความชัดเจนมากขึ้น เพื่อที่ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหรือลดความเสี่ยงต่อการปฏิบัติงานด้านความปลอดภัยให้บรรลุเป้าหมายขององค์กรยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- จักรพงษ์ เอกาพันธ์. (2551). การรับรู้การบริหารความปลอดภัยและพฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานฝ่ายผลิต บริษัท เขมมหาชัยพาราวัต จำกัด. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- ณัฐกิตติ์ วัฒนพันธ์. (2549). การรับรู้ความปลอดภัยในการทำงานและพฤติกรรมการทำงานที่ปลอดภัยของพนักงาน บริษัทผลิตภัณฑ์และวัตถุก่อสร้าง. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- ธานน ธนนต์สินธร. (2557). การรับรู้ด้านความปลอดภัย และพฤติกรรมการทำงานที่ปลอดภัยของพนักงานระดับปฏิบัติการ บริษัทปิโตรเลียมและปิโตรเคมีแห่งหนึ่ง. ค้นคว้าอิสระวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการจัดการอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนรินทร์.
- นววิธ จิตต์วรไกร. (2554). ความตระหนักด้านความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานบริษัท เบสท์เพอฟอร์มแมนซ์เอ็นจิเนียริง จำกัด. สารนิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- เนาวรัตน์ ชามประโคน. (2551). ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานบรรจุภัณฑ์ กรณีศึกษา บริษัท บางกอกกล๊าส จำกัด โรงงานระยอง. วิทยานิพนธ์วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิศวกรรมและการบริหารการก่อสร้าง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.
- บุญใจ ศรีสถิตย่นรากูร. (2553). ระเบียบวิธีการวิจัยทางพยาบาลศาสตร์. กรุงเทพฯ: ยูแอนด์ไออินเตอร์มีเดีย.
- ภูติท เตชาติวัฒน์. (2555). การพัฒนาศักยภาพบุคคลที่ปฏิบัติงานในหน่วยบริการปฐมภูมิโดยใช้บริบทเป็นฐานระยะที่ 2. นครสวรรค์: สี่แคว มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- วิฑูรย์ สิมะโชคดี และวีรพงษ์ เฉลิมจิระรัตน์. (2547). วิศวกรรมและการบริหารความปลอดภัยในโรงงาน. (พิมพ์ครั้งที่ 17). กรุงเทพฯ: สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี ไทย-ญี่ปุ่น.
- ศิริณี ศรีวรรณวิทย์. (2554). การรับรู้มาตรการความปลอดภัยของพนักงานโรงงานปิโตรเคมีแห่งชาติ. สารนิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

- สุธาทิพย์ รองสวัสดิ์. (2555). ปัจจัยการรับรู้เรื่องความปลอดภัยในการทำงานที่มีผลต่อพฤติกรรมในการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการประจำการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จ.เชียงใหม่. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- สุรดา ลัดลอย. (2557). การศึกษาการรับรู้ความปลอดภัยต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงาน กรณีศึกษา บริษัทผลิตภัณฑ์พลาสติก เขตจังหวัดสมุทรปราการ. วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.
- สุรียา กอทุ. (2554). การจัดการการรับรู้ความปลอดภัยและพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการในโรงงานอุตสาหกรรม เขตอำเภอเขาชัยวัน จังหวัดเพชรบุรี. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- เสาวนีย์ เผ่าเมือง. (2554). พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานฝ่ายผลิต บริษัท ซีทีเอสอิเล็กทรอนิกส์คอร์ปอเรชั่น. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจ สาขาวิชาการจัดการวิศวกรรมธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- อนุวรรตย์ แสนตรี. (2556). ความรู้และทัศนคติต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน บริษัท บลูสโกลาสติล (ประเทศไทย) จำกัด. การค้นคว้าอิสระวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการจัดการสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- Yamane, T. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis*. (3rd ed.). New York: Harper and Row Publications.